

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z RELIGII KATOLICKIEJ DLA KLAS IV-VIII

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Ustawa z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.(Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378)
2. Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz prowadzenia sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
3. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1283).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020r. poz. 493).
6. Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski- „Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymsko- katolickiej w szkołach” (KWEP-C-464/08) z dnia 25 sierpnia 2008 roku.
7. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania SP 2 w Białymstoku.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela religii poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z *Podstawy programowej katechety Kościoła katolickiego w Polsce* oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania uwzględniającego tę *Podstawę*.

Cele oceniania:

1. Systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie.
2. Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia.

ZADANIA NAUKI RELIGII

1. Rozwijanie poznania wiary

- Zainteresowanie przesłaniem Bożym.
- Uzdalnianie do odczytania w nauczaniu biblijnym wezwania Bożego dla własnego życia.
- Pomoc w odkrywaniu wiary jako fundamentalnego czynnika w zrozumieniu świata i własnego życia.

2. Wychowanie liturgiczne

- Rozwijanie umiejętności symbolizowania, czynnego, świadomego i radosnego włączania się w liturgię Kościoła.
- Pomoc w pogłębionym przeżywaniu roku liturgicznego.

3. Formacja moralna

- Przygotowanie do zainteresowania własnego doświadczenia życiowego w świetle wezwania Bożego (rozwój sumienia).
- Rozwijanie refleksyjnej postawy wobec zobowiązań moralnych.

4. Wychowywanie do modlitwy

- Pomoc w otwarciu się w modlitwie na Boga.
- Zaznajomienie ze sposobami i rodzajami modlitwy oraz z biblijnymi wzorami modlitwy.

5. Wychowanie do życia wspólnotowego

- Wspieranie poczucia przynależności, posiadania własnego miejsca w społeczności oraz odczytywanie zadań z tej przynależności wynikających.
- Budzenie pogłębionej motywacji do odpowiedzialnego uczestnictwa w różnych wspólnotach.

6. Wprowadzenie do misji

- Prowadzenie do postawy odpowiedzialności i podejmowania zadań w środowisku życiowym.
- Budzenie świadomości potrzeby budowania własnej wiary w łączności z innymi- Świadectwo życia.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

1. W trakcie procesu nauczania nauczyciel ocenia poziom wiedzy i umiejętności ucznia, określa jego postępy w opanowaniu wymagań edukacyjnych poszczególnych poziomów przewidzianych w podstawie programowej.
2. Przedmiotem oceny z katechezy są wiadomości i umiejętności zdobywane przez ucznia w procesie nauczania oraz prezentowana przez niego postawa. Katecheta nie ocenia praktyk religijnych ucznia.
3. W pierwszym tygodniu roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach religii. Fakt ten jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym.
4. Na ocenę semestralną z katechezy składają się oceny z różnych form aktywności ucznia:
 - 1) Formy ustne
 - a) Odpowiedź;
 - b) Formuły modlitewne;
 - c) Aktywność i postawa na lekcji;
 - 1) Formy pisemne
 - a) Kartkówki (bieżąca odpowiedź z trzech ostatnich tematów);
 - b) Quizy, krzyżówki;
 - c) Zadania domowe;
 - d) Prace dodatkowe (referaty, prezentacje multimedialne, twórczość własna, prace plastyczne);
 - 1) Formy sprawnościowe i praktyczne
 - a) Zaangażowanie własne – praca na lekcji;
 - b) Postawa podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego;
 - c) Kontrola sprawności i umiejętności praktycznych, zeszyt i ćwiczenia ucznia;
 - d) Udział w innych formach zajęć (zaangażowanie w życie Kościoła i parafii, szkoły – konkursy, olimpiady, przedstawienia okolicznościowe itp.).
5. Sposobem kontroli wiedzy i umiejętności zdobytych przez uczniów w procesie uczenia się są:
 - 1) **Quizy** – przygotowywane będą dla sprawdzenia wiadomości i umiejętności. Zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i powtórką materiału na lekcji.
 - 2) **Kartkówki**, czyli krótkie pisemne wypowiedzi uczniów, obejmować będą zagadnienia omawiane na trzech ostatnich lekcjach.
 - 3) **Zadania domowe** polegające na pisemnym opracowaniu zagadnienia, sprawdzane będą u uczniów pod kątem staranności, poprawności językowej, logicznej i merytorycznej.
 - 4) **Formuły modlitewne** – sprawdzane przez odpowiedzi ustne lub kartkówki.

1. Podczas zajęć katechezy ocenia się również:

1.A) Aktywność to forma oceniania ucznia, który uczestniczy w lekcji, udzielając poprawnych odpowiedzi na pytania nauczyciela oraz zadaje pytania dotyczące omawianych treści.

1.B) Zeszyty przedmiotowe uczniów i **ćwiczenia** ocenione zostaną pod względem staranności, systematyczności sporządzania notatek, poprawności ortograficznej oraz schludności, dwa razy w roku.

1.C) Postawa podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego – wynikać powinna ze zdobytej wiedzy i umiejętności.

1.D) Konkursy, olimpiady przedmiotowe

2. Obszar postawy w stosunku do przedmiotu:

Przygotowanie do zajęć: uczniowi przysługują 2 zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w półroczu.

O nieprzygotowaniu uczeń informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenia mogą dotyczyć:

- braku zeszytu, ćwiczeń,
- braku pracy domowej,
- braku gotowości do odpowiedzi ustnej.

6. Prace powtórzeniowe (quizy) są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych (np. choroby) nie pisał sprawdzianu z całą klasą, to powinien napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. W szczególnych przypadkach termin może zostać wydłużony po konsultacji z nauczycielem. W przypadku jednodniowej nieobecności uczeń pisze quiz na następnej lekcji lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem. W przypadku niedopełnienia obowiązku zaliczenia quizu w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Po usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć zgodnie z zapisami w WZO.

7. Ocenę okresową i roczną wystawia się w oparciu o średnią ważoną (zaokrągloną do dwóch miejsc po przecinku), a więc ocena klasyfikacyjna semestralna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

8. Każdej ocenie cząstkowej przyporządkowuje się liczbę naturalną, oznaczając jej wagę w hierarchii ocen.

9. Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:

Średnia	stopień
1,60 i poniżej	niedostateczny
od 1,61 do 2,74	dopuszczający
od 2,75 do 3,74	dostateczny
od 3,75 do 4,74	dobry
od 4,75 do 5,50	bardzo dobry
od 5,51	celujący

10. Formy aktywności i ich waga:

<i>Forma aktywności</i>	<i>Waga oceny</i>
Praca na lekcji (indywidualna, w grupach)	1
Odpowiedź ustna/ formuły modlitewne	1
Praca domowa	1
Kartkówka	2
Realizacja i prezentacja projektu	2
Quiz	2
Wypracowanie, notatka pisane podczas zajęć	2
Aktywność na lekcji	1
Zadanie dodatkowe	1
Całościowe sprawdzenie zeszytu/ ćwiczeń	2
Postawa na lekcji/podczas modlitwy	1
Nieprzygotowanie	1
Wojewódzkie/archidiecezjalne konkursy przedmiotowe:	
1.etap szkolny (zakwalifikowanie się do dalszego etapu)	1
2.etap rejonowy (zakwalifikowanie się do dalszego etapu)	2
3.etap wojewódzki	
a. tytuł laureata	3
b. tytuł finalisty	3
Sukcesy w konkursach (miejsca I-III):	
1.zasięg szkolny	1
2.zasięg miejski	2
3.zasięg wojewódzki lub ogólnopolski	3

11. Jeżeli nauczyciel, w trakcie trwania roku szkolnego chce ocenić inną/dodatkową formę aktywności nieujętej w tabeli PZO, ma prawo to zrobić, ale najpierw ma obowiązek poinformować uczniów o jej wadze.

12. Wagi ocen z popraw poszczególnych form przyjmują takie same wagi jak formy, które zostały poprawione. Ocena z poprawy zostaje wpisana do kolejnej rubryki w dzienniku elektronicznym. Obie oceny są brane pod uwagę przy wystawianiu oceny okresowej/rocznej.

13. Ocenę końcoworoczną wystawia się na podstawie ocen uzyskanych przez ucznia w pierwszym i drugim okresie.

14. Przy zapisie ocen częściowych dopuszcza się stosowanie znaków + i -, przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:

Ocena	6	6-	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1
Wartość	6	5,75	5,5	5	4,75	4,5	4	3,75	3,5	3	2,75	2,5	2	1,75	1,5	1

15. Wymagania z kartkówek oraz innych ocenianych prac ustala nauczyciel oceniający.
16. Nauczyciel informuje ucznia i jego rodzica o uzyskanej ocenie częściowej poprzez wpis do dziennika elektronicznego. Ponadto szczegółowe informacje dotyczące postępów (lub ich braku) przekazywane są podczas konsultacji z rodzicami w ciągu danego roku szkolnego i na indywidualnych spotkaniach. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu w dniu otrzymania oceny, a rodzice (prawni opiekunowie) podczas spotkań indywidualnych.
17. Uczeń pracuje systematycznie przez 2 semestry. Ma prawo do poprawy oceny na wyższą, ale nie tuż przed samym końcem semestru lub roku szkolnego. W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej 4 oceny częściowe
18. Ocena roczna powinna być zapisana w dzienniku pełną nazwą, bez dodatkowych znaków.
19. Ocena roczna z religii liczona jest do średniej ocen.
20. Ocena z religii nie ma wpływu na promocję ucznia do następnej klasy oraz ukończenia szkoły.
21. Wszystkim uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (wskazanymi w § 2 pkt 2 Rozporządzenia MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej) dostosowuje się treści nauczania, indywidualne wymagania edukacyjne oraz system oceniania zgodnie ze wskazaniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zapisanymi w opinii lub orzeczeniu, a także wynikającymi z zapisów KIP i IPET.
22. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. nr 36 poz. 155 ze zm.), w klasie programowo wyższej, uczeń jest objęty nauką religii.
23. Pozytywną ocenę roczną z nauki religii może otrzymać ten uczeń, który w klasie programowo niższej został sklasyfikowany na pozytywną ocenę roczną.
24. Ocenę pozytywną z poprzedniego roku nauczania uczeń może uzyskać, o ile będzie uzupełniać braki w sposób uzgodniony z nauczycielem religii. W takim przypadku, przy ustalaniu ocen śródrocznych i rocznych, nauczyciel uwzględnia również te oceny bieżące, które uczeń uzyskał w wyniku uzupełniania braków. Gdy uzupełnienie braków nie jest możliwe, uczeń może być objęty nauką religii w kolejnym roku szkolnym po przystąpieniu do egzaminu klasyfikacyjnego wyznaczonego przez dyrektora szkoły. Egzamin klasyfikacyjny obejmuje te treści zawarte w programie nauczania, których uczeń nie zrealizował we wcześniejszym toku kształcenia.
25. Ocenianie uczniów w okresie kształcenia na odległość:
- Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są wspólną aktywnością nauczyciela i ucznia. Wskazane jest, aby zajęcia te odbywały się z użyciem kamer i mikrofonów.
 - W okresie kształcenia na odległość ocenianie bieżące polega na wystawianiu ocen zgodnie z przyjętą w szkole skalą stopni, z uwzględnieniem w szczególności tego, co uczeń zrobił dobrze oraz co wymaga poprawy, a także wysiłku wkładanego przez ucznia w wykonanie zadania. W okresie prowadzenia zdalnego nauczania każdy nauczyciel edukacji przedmiotowej określa w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów i przekazuje tę informację drogą elektroniczną uczniom i rodzicom.
 - Ocenianiu podlegają:

- odpowiedzi ustne w czasie zajęć on-line lub w trakcie rozmów telefonicznych;
- wypowiedzi uczniów na czacie tekstowym, na forum dyskusyjnym;
- wypowiedzi uczniów w czasie wideokonferencji/webinariów i innych form komunikowania się on-line;
- samodzielnie i systematycznie wykonywane w domu zadania zlecone przez nauczyciela, przesłane w wyznaczonym terminie mailem lub inną drogą elektroniczną, np. w formie projektu, prezentacji, plakatu, karty pracy;
- testy on-line udostępnione na wybranej platformie.

d) Prace wykonywane przez uczniów dostosowane są do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

e) Prace zadawane uczniom do samodzielnego wykonania w domu, które podlegają ocenie, uwzględniają warunki techniczne, takie jak dostęp ucznia do Internetu oraz jego jakość, urządzenia dostępne do zdalnej nauki oraz liczbę osób, które oprócz ucznia z nich korzystają.

f) Liczba zadanych prac zależy od nauczyciela przedmiotu, który powinien mieć na uwadze eliminowanie nadmiernego obciążenia i zachowanie odpowiednich warunków higieny.

g) Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na ograniczony dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu, nauczyciel powinien umożliwić mu wykonanie tych zadań w alternatywny sposób np. za pomocą sms lub w wersji papierowej.

h) Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie może mieć wpływu poziom jego kompetencji cyfrowych. Nauczyciel ma obowiązek wziąć pod uwagę zróżnicowany poziom umiejętności obsługi narzędzi informatycznych i dostosować poziom trudności wybranego zadania oraz czas jego wykonania do możliwości psychofizycznych ucznia.

W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wymagania przypisane ocenom niższym).

Ogólne kryteria oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał w całości wiedzę i umiejętności z podstawy programowej na danym poziomie edukacji oraz obowiązujące modlitwy, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z podstawy programowej z religii, proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach katechetycznych, konkursach wiedzy religijnej, konkursach piosenki religijnej lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;
- z obowiązków dotyczących prowadzenia zeszytu, ćwiczeń i wykonywania zadań domowych wywiązuje się w sposób pełny i chętnie podejmuje zadania dodatkowe;
- wyróżnia się twórczą aktywnością w grupie katechetycznej;
- bierze czynny udział w działaniach katechetycznych reprezentujących klasę poza szkołą, np. w przygotowaniu liturgii podczas rekolekcji szkolnych, w jasełkach.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową katechezy oraz obowiązujące modlitwy, potrafi je samodzielnie objaśnić i powiązać w całość;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z podstawy programowej religii;
- wykazuje się twórczą aktywnością podczas katechezy;
- w sposób pełny wywiązuje się z obowiązków dotyczących prowadzenia zeszytu, ćwiczeń, wykonywania zadań domowych;

- bierze udział w szkolnych konkursach katechetycznych;
- podejmuje zadania katechetyczne o charakterze dobrowolnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności, określone w podstawie programowej katechezy oraz część obowiązujących modlitw;
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości;
- przejawia aktywność na katechezie i jest do niej przygotowany;
- prowadzenie zeszytu, ćwiczeń i realizacja zadań domowych nie pozostawia większych zastrzeżeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego w podstawie programowej oraz w zakresie obowiązujących modlitw; w jego wiadomościach są luki, jednak opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy;
- rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne o średnim stopniu trudności;
- prowadzi zeszyt, ćwiczenia i realizuje zadania domowe w sposób budzący zastrzeżenia;
- nie wykazuje samodzielnej aktywności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego podstawą programową katechezy oraz w zakresie obowiązujących modlitw, w jego wiadomościach i umiejętnościach są luki – umożliwiają mu one jednak dalsze zdobywanie wiedzy;
- wykonuje zadania w sposób budzący poważne zastrzeżenia;
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy katechety;
- jest bierny, okazynie wykazuje aktywność pod wpływem oddziaływań katechety.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w minimum podstawy programowej oraz obowiązujących modlitw i braki te uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy;
- nie jest w stanie wyjaśnić prostych problemów, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności;
- jest bierny, odmawia wszelkiej współpracy.